2019, ''Η κίνηση του εκκρεμούς'' Άτομο και κοινωνία στη νεότερη ελληνική πεζογραφία 1974-2017, Βαγγέλης Χατζηβασιλείου (Πόλις)

των οικογενειακών δραμάτων που έχουμε επανειλημμένα συναντήσει στην περιήγησή μας.[611]

Στον βομβαρδισμένο οικογενειακό πυρήνα και στα ομόλογα πάθη του εγώ συγκεντρώνει την προσοχή της και η Ηρώ Νικοπούλου (γεν. 1958) με το μυθιστόρημά της *Σαν σε καθρέφτη* (2003) και τις συλλογές διηγημάτων της *Ομελέτα με μανιτάρια* (2007), *Ελληνιστί: Ο γρίφος (Σχέσεις αίματος)* (2013) και *Ασφαλής πόλη* (2015). Μάνες που εχθρεύονται την εφηβεία των θυγατέρων τους και εφηβείες τυραννισμένες, άντρες εγκαταλελειμμένοι στην ερωτική τους απόγνωση, μεσόκοπες κυρίες κυριαρχημένες από τα φετίχ της παιδικής τους ηλικίας, αδερφές που δεν τα βρίσκουν ποτέ μεταξύ τους, κορίτσια που μισούν τη μητριά τους, αγόρια που υφίστανται τα πάνδεινα από τους πατεράδες τους, γυναίκες που κλειδώνονται στα διαμερίσματά τους από τους συντρόφους τους, μοναχικοί άνθρωποι που μάχονται να θεραπεύσουν έστω και με ψίχουλα τη μοναξιά τους, αλλά και δυσοίωνες ιστορίες από το γενετικό μέλλον ή από ένα απώτατο, φαντασιακό παρελθόν. Άντρες ή γυναίκες, οι ήρωες της Νικοπούλου έχουν βαριά τραυματική εξάρτηση από το προσωπικό τους παρελθόν, αδυνατούν να αναση-κώσουν το κέλυφος της ερωτικής και της οικογενειακής τους καταπίεσης, υπομένουν άπρακτα τον πολλαπλασιασμό του εαυτού τους ή τις πολυδιασπασμένες τους ταυτότητες και ζουν κατά κανόνα μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας – όταν δεν συμβαίνει το τελευταίο, σπεύδουν να συγκρουστούν με όποιον κυκλοφορεί κοντά τους, αδυνατώντας να συνεννοηθούν με τον οποιονδήποτε.[612] Εφαρμόζοντας μια τέτοια γραμμή, η Νικοπούλου αποφεύγει τις κακοτοπιές που μπορεί να κρύβουν επιλογές όπως οι δικές της: σχηματικές καταστάσεις, μονοκόμματους χαρακτήρες και ξέχειλα αισθήματα. Μολονότι κάποιες φορές οι λύσεις στις οποίες καταλήγει η πλοκή μοιάζουν κάπως βεβιασμένες, ιδίως στις ιστορίες που συνομιλούν με τη λογοτεχνία του φανταστικού, καταφέρνει εν κατακλείδι να εγκαθιδρύσει μια λελογισμένη ισορροπία στην αφηγηματική της οικονομία.

Στο μυθιστόρημα της Ελιάνας Χουρμουζιάδου (γεν. 1965) *Απώλεια Σοφίας* (2004) η κεντρική ηρωίδα εγκαταλείπει τη δουλειά της στην Αθήνα –είναι, διόλου τυχαία για όσα θα ακολουθήσουν, διατροφολόγος–, για να καταφύγει στη

---

611. Για το τρίτο μυθιστόρημα της Πάουελ *Όξινη βροχή* (2013), βλ. το κεφάλαιο «Η πεζογραφία της κρίσης και η ολική επαναφορά του συλλογικού».

612. Η Σταυρούλα Γ. Τσούπρου σημειώνει: «Η Νικοπούλου δεν φαίνεται να κάνει διακρίσεις φύλου, ούτε στις απουσίες ούτε στις παρουσίες, ούτε στις δύσκολες σχέσεις αίματος ούτε στις φύλου, ούτε στις καταστροφικές: και τα δύο φύλα είναι εξίσου ικανά να πράξουν το κακό ή το ανάρμοστο ή, εντέλει, το ανυπόφορα εγωιστικό» (Στ. Γ. Τσούπρου, κριτική για το *Ελληνιστί: Ο γρίφος (Σχέσεις αίματος)*, ηλεκτρονικό περιοδικό *Diastixo* (www.diastixo.gr), 28 Ιουλίου 2014).

www.ironikopoulou.gr